

УДК 338.48:339.1:339.92(477)(438)
JEL F15, L83, O52

О. П. Біланюк

асистент кафедри туризму Львівського національного
університету імені Івана Франка, м. Львів
e-mail: bilanyuk.olha@gmail.com
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-2119-863X>

ТЕНДЕНЦІЇ ФУНКЦІОНУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНИХ РИНКІВ УКРАЇНИ ТА ПОЛЬЩІ

Досліджено динаміку туристичних потоків України та Польщі. На цій основі визначено тенденції розвитку туристичної сфери обох країн. Проаналізовано показники динаміки іноземних туристів в Україні та Польщі за 2011-2017 рр. Виділено першу десятку країн, з яких туристів прибуває найбільше, і досліджено динаміку кількості їх прибуттів до України та Польщі. Визначено частку іноземних туристів у регіональному розрізі в Україні та Польщі і встановлено, що відвідуваність іноземцями має різноманітний характер і залежить від територіальної приналежності того чи іншого регіону, тобто його географічного розташування та історичної значимості. Досліджено процеси розвитку регіональних туристичних ринків України і Польщі в розрізі інфраструктури розміщення туристів, зокрема готелів і готельних об'єктів.

Ключові слова: готельні заклади, засоби розміщення туристів, іноземні туристи, туристичний ринок, туристичні потоки.

Bilanyuk O. THE TRENDS OF FUNCTIONING AND DEVELOPMENT OF TOURISTS MARKETS IN UKRAINE AND POLAND

The importance of tourism for economic, social and cultural development of any country becomes more relevant with each year. Tourism is one of the most growing economy spheres that shows the dynamics and scales of coherent social and sustainable development of civilization. Many countries, provinces and regions have achieved the complex socio-economic development and the development of tourism economy. The tourism market parameters provided by the World Tourism Organization (UNWTO) for 2017 show that over 1.3 billion persons managed to undertake at least one trip to another country. Tourism grew by 7% compared to 2016. Therefore, the global economic input of tourism sphere accounted for 8600 billion USD (11 % of global GDP). The dynamics of touristic flows of Ukraine and Poland are analyzed and on this basis, the trends of tourism sphere development in both countries are defined. The rates of dynamics of foreign tourists in Ukraine and Poland in 2011-2017 are outlined. The top ten countries, which generate most tourists, are determined and the dynamics of the number of their arrivals in Ukraine and Poland is examined. The share of foreign tourists across regions in Ukraine and Poland is calculated. The paper argues that the visits of foreigners are of different nature and depend on territorial affiliation of a certain region, i.e. its geographic location and historical significance. The processes of development of regional tourists markets in Ukraine and Poland across the infrastructure of tourists' accommodation, namely the hotels and hotel facilities, are examined. The author proves that complicated conditions of doing business in general and tourism business in particular and insufficient and outdated infrastructure are among the most important factors hampering the development of tourism services market in Ukraine. Comparative analysis of Ukraine and Poland in this matter testifies to this. The lack of necessary investment for tourism development – both internal and external – is another problem of tourism development.

Keywords: hotel facilities, means of tourists' accommodation, foreign tourists, tourists market, tourists flows.

Постановка проблеми. Важливість туризму для економічного, соціального та культурного розвитку будь-якої країни з кожним роком стає все актуальнішою. Адже туризм належить до однієї з найбільш швидкозростаючих сфер економіки, що відображає динаміку і масштаби узгодженого соціального розвитку і сталого розвитку цивілізації. Багато країн, провінцій і регіонів домоглися комплексного соціально-економічного розвитку, у тому числі туризму.

Показники розвитку туристичного ринку, представлені Всесвітньою туристичною організацією (UNWTO) у 2017 р., засвідчили, що понад 1,3 млрд особам вдалося здійснити хоча б одну подорож в іншу країну. Порівняно з показниками 2016 р. туризм збільшився на 7%; глобальний економічний внесок туристичної сфери оцінювався у 8600 млрд доларів США (11% світового ВВП).

Аналіз останніх досліджень. Розвиток туризму став предметом дослідження низки вітчизняних науковців. Зокрема, велику увагу у своїх дослідженнях цьому напрямку приділяли В. Алмашій, І. Артьомов, В. Герасименко, Ю. Зінько, В. Кифяк, Є. Кіш, О. Любіцева, М. Мальська, Ю. Мігущенко, Н. Мікула, Х. Притула, І. Студенніков, С. Устич, Ф. Шандор, І. Школа.

Метою статті є визначення динаміки розвитку туристичних ринків України та Польщі.

Основні результати дослідження. Термін «туризм», відповідно до Регламенту (ЄС) № 692/2011 Європейського Парламенту та Ради, що діє з 2012 р., означає діяльність відвідувачів, які здійснюють поїздку до свого головного пункту призначення за межами їхнього звичайного оточення, на період менше одного року, за будь-яким призначенням, у тому числі для бізнесу, дозвілля або інших особистих

ТЕРИТОРІАЛЬНИЙ РОЗВИТОК ТА РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА

цілей, крім працевлаштування місцевим органом для відвіданого місця [1].

Туризм впливає на економіку, природне середовище та техногенне середовище, місцеве населення, що мешкає на відвідуваних місцях, а також на самих туристів, які здійснили хоча б одну подорож.

Сьогодні поінформованість населення щодо надання туристичних послуг у сфері туризму є незамінною умовою для розроблення ринкових стратегій, зміцнення зв'язків між туристичними установами, оцінювання ефективності та обґрунтованості ключових рішень, а також вимірювання впливу туризму на національну економіку.

Розвиток туристичного ринку вимагає аналізу та оцінювання усіх процесів, що формуються і відбуваються в туристичній сфері. Кожна держава загалом чи регіони зокрема мають зосередити свої

зусилля на привабливості та унікальності своїх територій, а ціна, поліпшення якості та доступу послуг покажуть їх конкурентоспроможність на ринку. Тому, враховуючи зростаючу конкуренцію пропозицій на міжнародному туристичному ринку, варто також оцінювати, в яких частинах туристичної сфери є найкращі перспективи та можливості отримати перевагу для зміцнення позиції щодо конкурентів.

Порівнюючи динаміку туристичних потоків України та Польщі, можна побачити тенденції розвитку туристичної сфери обох країн (табл. 1). Кількість громадян України, які виїжджали за кордон у 2017 р., становила більше 26 млн осіб, що складає 57% усього населення країни. Порівняно з 2012 р. кількість населення, що відвідує інші країни, зросла на 5 млн осіб.

Таблиця 1

Туристичні потоки в Україні та Польщі за 2012-2017 рр.

Роки	Кількість громадян України, які виїжджали за кордон, усього	Кількість іноземних громадян, які відвідали Україну, усього	Із загальної кількості туристів ³				
			іноземні туристи	% до загальної кількості іноземців	туристи-громадяни України, які виїжджали за кордон	% до громадян, які виїжджали за межі країни	внутрішні туристи
Україна							
2012	21432836	23012823	269969	1,2	1956483	9,1	807195
2013	23761287	24671227	232311	0,9	2519390	10,6	702615
2014 ¹	22437671	12711507	17070	0,1	2085273	9,3	322746
2015 ¹	23141646	12428286	15159	0,1	1647390	7,1	357027
2016 ¹	24668233	13623812	35071	0,5	2060974	8,4	453561
2017 ¹	26437413	14229642	39605	0,5	2289854	8,7	476967
2017 р. до 2012 р., %	123,4	61,8	14,7		117,0		59,1
Роки	Кількість громадян Польщі, які виїжджали за кордон, усього	Кількість іноземних громадян, які відвідали Польщу, усього	Із загальної кількості туристів				
			іноземні туристи	% до загальної кількості іноземців	туристи-громадяни України, які виїжджали за кордон	% до громадян, які виїжджали за межі країни	внутрішні туристи
Польща							
2012	62195648	11376712	214328	1,9	1909360	3,1	865026
2013	63085273	12246682	246682	2,0	1953497	3,1	657924
2014	66232311	13214328	376712	2,9	1823000	2,8	117470
2015	71060974	13823812	649606	4,7	1865026	2,6	125471
2016	79476967	15649606	754316	4,8	1957924	2,5	134235
2017	83535619	16754316	823812	4,9	2009360	2,4	1422964
2017 р. до 2012 р., %	134,3	147,3	384,4		105,2		164,5

¹ Без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим, м. Севастополя та частини зони проведення антитерористичної операції.

Побудовано автором за даними [2-5].

Натомість у 2017 р. кількість іноземців, що відвідали державу, становила 14 млн осіб, що на 9 млн менше, ніж це було у 2012 р. Високий показник відвідуваності іноземцями України у 2012 р. був зумовлений проведенням Україною чемпіонату з футболу «Євро-2012».

Суттєве зменшення кількості іноземних громадян, які відвідували Україну, значною мірою спричинене і політичною нестабільністю в країні, зокрема українсько-російською війною.

Щодо ситуації в Польщі, то в досліджуваний період 2012-2017 рр. динаміка зростала за двома категоріями, тобто і чисельність поляків, які виїжджали за кордон зросла до 21 млн осіб, і

чисельність іноземців, які відвідали Польщу, зросла на 5,5 млн осіб. Оскільки населення Польщі становить близько 38 млн осіб, можемо говорити, що в середньому кожен з поляків мав би виїхати за кордон двічі на рік. Вища мобільність населення Польщі зумовлена такими чинниками: членство Польщі в ЄС, що відкриває полякам безвізовий доступ до більшості країн світу, а також вищий рівень доходів, що дозволяє не економити на подорожах.

Хоча Польща, як і Україна, проводила чемпіонат з футболу, ця подія не стала причиною виділення 2012 р. з-поміж інших років у напливі іноземців в країну, що засвідчує стабільну зацікавленість іноземців Польшею.

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОГО ПЕРІОДУ УКРАЇНИ

Відповідно до даних табл. 2 ми бачимо, що кількість іноземних громадян, які відвідали Україну, за 2017 р. майже вдвічі менша, ніж у 2011-2013 рр. Однак цю від'ємну динаміку можна пояснити. У 2013 р. можемо спостерігати жваву динаміку відвідин

території України, а це є свідченням передачі інформації туристами про нашу країну своїм знайомим, що сформувало бажання інших осіб приїхати в Україну.

Таблиця 2

Показники динаміки іноземних туристів в Україні та Польщі за 2011-2017 рр.

Роки	Україна				Польща			
	Кількість іноземних громадян, які відвідали Україну, усього	Абсолютний приріст	Коефіцієнт зростання	Темп приросту, %	Кількість іноземних громадян, які відвідали Польщу, усього	Абсолютний приріст	Коефіцієнт зростання	Темп приросту, %
2011	21415296	X	X	X	10643955	X	X	X
2012	23012823	1597527	1,075	7,46	11376712	732757	1,069	6,88
2013	24671227	1658404	1,072	7,21	12246682	869970	1,076	7,65
2014 ¹	12711507	-11959720	0,515	-48,48	13214328	967646	1,079	7,90
2015 ¹	12428286	-283221	0,978	-2,23	13823812	609484	1,046	4,61
2016 ¹	13623812	1195526	1,096	9,62	15649606	1825794	1,132	13,21
2017 ¹	14229642	605830	1,044	4,45	16754316	1104710	1,071	7,06

¹ Без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим, м. Севастополя та частини зони проведення антитерористичної операції.

Побудовано автором за даними [2-5].

Однак початок військової агресії Росії на території України призвів до того, що вже у 2014 р. (порівняно з 2013 р.) кількість іноземців, які відвідували Україну, скоротився у два рази. Зменшення також спостерігається у 2015 р., і тільки з 2016 р. можна побачити приріст відвідин іноземцями України і повільне зростання туристичного ринку. У період 2014-2015 рр. туристичний ринок України зазнав найбільших втрат, оскільки відсутність зовнішніх туристів вплинула на всі супутні види діяльності, пов'язані з туристичною сферою.

Щодо Польщі, то тут спостерігається стабільне зростання кількості іноземних туристів. Упродовж 2012-2017 рр. Україну відвідало понад 100,0 млн іноземних громадян. Однак частка туристів у цій кількості в досліджуваних країнах суттєво різняться: якщо в Польщі частка туристів у загальній кількості прибулих іноземців складає 5%, то в Україні – лише 0,5%. Окрім того, співвідношення іноземних туристичних потоків України і Польщі суттєво різняться: у 2017 р. кількість туристів у Польщі у 20 разів перевищувала їх кількість в Україні, кількість поляків і українців, які виїжджали за кордон у туристичних цілях, майже однакова і становить близько 2 млн осіб, а вже обсяг туристичного ринку Польщі для внутрішніх туристів у три рази перевищував ринок України.

Для проведення більш детального порівняльного аналізу туристичних ринків України та Польщі варто зосередити увагу на тому, звідки, хто та з якою метою приїздить на територію держави (табл. 3).

Щодо диференціації за країнами формування туристичних потоків, то ситуація виглядає таким чином. Згідно з наведеними даними, серед іноземних туристів, що відвідали Україну у 2017 р., переважали громадяни Польщі – вони склали 24,1%. Водночас громадяни Молдови зайняли частку у 19,6%, білоруси – 8,8%, угорці – 7,5%, американці, румуни і росіяни – по 4%.

У 2017 р. найбільше турпотік в Україну зріс з Таджикистану – до 177 тис. ос. (у три рази, порівняно з 2016 р.). Водночас кількість туристів з Узбекистану збільшилася в 1,9 рази, з Литви – на 48%, з Туреччини – на 44,7%, а з Ізраїлю – на 45,1%.

Варто наголосити на тому, що 85% іноземців, які відвідали Україну у 2017 р., мотивацією поїздки вказали «особисті цілі», 3,3% – «транзит», 2,7% – «туризм», 4,7% – «інші цілі», 4,3% – «службові цілі».

Зауважимо, що перша десятка країн має досить високу питому вагу, що коливається в діапазоні від 93,7% у 2012 р. до 77,9 % у 2017 р. У середньому цей показник за п'ять років становить 88,6%. При цьому на чотири країни – Польщу, Молдову, Росію і Білорусь – у середньому припадає 57,6% потоку іноземних громадян до України.

Слід звернути увагу, що з огляду на військову агресію відбулось значне скорочення потоку відвідувачів з Росії, питома вага якого становила 42% у 2012 р. та зменшилася до 4,8% у 2017 р. Водночас у досліджуваний період зафіксовано зростання питомої ваги туристичного потоку з Польщі – від 8% у 2012 р. до 24% у 2017 р.

Щодо географічного розподілу туристичних потоків іноземних туристів у Польщу, то він дуже схожий на той, що склався в Україні. Зокрема, у першу десятку країн у Польщі входять ті ж шість: РФ, Угорщина, США, Білорусь, Молдова, Німеччина.

Як свідчать дані, серед іноземних туристів, що відвідали Польщу у 2017 р., переважали громадяни Білорусі (19,2%). Натомість громадяни України зайняли частку 17,6%, росіяни – 17,4%, чехи – 8,9%, греки – 5,6%.

Варто відзначити, що 64% іноземців, що відвідали Польщу у 2017 р., мотивацією поїздки вказали «особисті цілі», 15,5% – «транзит», 12,5% – «туризм», 3,4% – «інші цілі», 4,6% – «службові цілі».

Таблиця 3

Динаміка кількості прибуттів іноземних громадян до України та Польщі (перші 10 країн), 2012-2017 рр.

Країна	Кількість прибуттів іноземних громадян в Україну*									
	2012 р.		2013 р.		2014 р. ¹		2016 р. ¹		2017 р. ¹	
	Осіб	Питома вага, %	Осіб	Питома вага, %	Осіб	Питома вага, %	Осіб	Питома вага, %	Осіб	Питома вага, %
Загалом	21432836	100	24671227	100	21415296	100	24671227	100	26437413	100
У т. ч. з країн:										
РФ	9018487	42,1	10284782	41,7	2362982	18,6	1542631	11,3	1278319	4,8
Молдова	4071785	19,0	5417966	22,0	4368355	34,4	4474151	32,9	5174151	19,6
Польща	1720104	8,0	1259209	5,1	1123945	8,8	1195089	8,8	6365009	24,1
Білорусь	2643988	12,3	3353652	13,6	1592935	12,5	1827751	13,4	2325431	8,8
Угорщина	862051	4,0	771038	3,1	874184	6,9	1271173	9,3	1973373	7,5
Словаччина	564337	2,6	424306	1,7	416158	3,3	410732	3	580722	2,2
Німеччина	231718	1,1	253318	1,0	131244	1,0	171455	1,3	471400	1,8
США	127924	0,6	134672	0,5	81709	0,6	165158	1	1165228	4,4
Ізраїль	120181	0,6	120913	0,5	101799	0,8	217160	1,6	197060	0,7
Румунія	735233	3,4	877234	3,6	584774	4,6	775823	5,7	1044923	4,0
<i>Разом</i>	<i>20095808</i>	<i>93,7</i>	<i>22897090</i>	<i>92,8</i>	<i>11638085</i>	<i>91,5</i>	<i>12051123</i>	<i>88,3</i>	<i>20575616</i>	<i>77,9</i>
Країна	Кількість прибуттів іноземних громадян у Польщу									
	2012 р.		2013 р.		2014 р.		2016 р.		2017 р.	
	Осіб	Питома вага, %	Осіб	Питома вага, %	Осіб	Питома вага, %	Осіб	Питома вага, %	Осіб	Питома вага, %
Загалом	63085273	100	66232311	100	71060974	100	79476967	100	83535619	100
У т. ч. з країн:										
РФ	9914587	15,7	10906045,7	16,5	11996650,3	16,9	13196315,3	16,6	14515946,83	17,4
Україна	10044785	15,9	11049263,5	16,7	12154189,9	17,1	13369608,84	16,8	14706569,72	17,6
Греція	3210104	5,1	3531114,4	5,3	3884225,84	5,5	4272648,424	5,4	4699913,266	5,6
Білорусь	10943838	17,3	12038221,8	18,2	13242044	18,6	14566248,38	18,3	16022873,22	19,2
Угорщина	1002051	1,6	1102256,1	1,7	1212481,71	1,7	1333729,881	1,7	1467102,869	1,8
Чехія	5056327	8,0	5561959,7	8,4	6118155,67	8,6	6729971,237	8,5	7402968,361	8,9
Німеччина	981338	1,6	1079471,8	1,6	1187418,98	1,7	1306160,878	1,6	1436776,966	1,7
США	237544	0,4	261298,4	0,4	287428,24	0,4	316171,064	0,4	347788,1704	0,4
Ізраїль	113241	0,2	124565,1	0,2	137021,61	0,2	150723,771	0,2	165796,1481	0,2
Японія	234563	0,4	258019,3	0,4	283821,23	0,4	312203,353	0,4	343423,6883	0,4
<i>Разом</i>	<i>41738378</i>	<i>66,2</i>	<i>45912216</i>	<i>69,3</i>	<i>50503437</i>	<i>71,1</i>	<i>55553781</i>	<i>69,9</i>	<i>61109159</i>	<i>73,2</i>

¹ Без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим, м. Севастополя та частини зони проведення антитерористичної операції.

Побудовано автором за даними [2-5].

У регіональному розрізі як на території України, так і Польщі відвідуваність іноземцями має різноманітний характер і залежить від територіальної приналежності того чи іншого регіону, тобто його географічного розташування та історичної значимості (рис. 1, рис. 2).

Розподіл іноземних туристів за їх розміщенням у регіонах України показав, що найбільша частка іноземних громадян від загальної кількості туристів-іноземців припадає на Київську область (55,6%), з яких 53,2% концентруються у м. Києві. Серед інших областей, які найбільш цікаві для іноземців: Львівська область з часткою 12,1%, Одеська – 6,9%, Харківська – 4,3%, Івано-Франківська та Дніпропетровська – по 3%, Закарпатська – 2,8%, Донецька – 2,4%, Хмельницька – 1,6% і Тернопільська – 1,1%. Усі інші регіони становлять у загальній частці менше 1%. Однією зі значних втрат для українського туристичного ринку стала окупація Автономної республіки Крим, адже до 2013 р. частка відвідин цього регіону іноземними туристами становила в середньому 20-25%. Що ж до лідерства Львівської, Харківської областей та м. Києва, то, з

одного боку, саме ці регіони є центрами економічної активності в Україні, що приваблює ділових туристів, з іншого – ці регіони були найбільше розрекламованими через проведення футбольного чемпіонату. Крім того, Львів вважається одним з центрів історичного туризму в Східній Європі. Щодо Одеської області, то привабливістю цього регіону є прилеглість його до моря.

Щодо території Польщі, то на рис. 2 чітко видно, що у 2017 р. до трійки лідерів за часткою іноземних громадян у загальній кількості туристів увійшли Мазовецьке (22,7%), Малопольське (21,5%) та Західнопоморське (10,5%) воєводства.

Варто зауважити, що центром Мазовецького воєводства є столиця Польщі місто Варшава, частка якої становить 18,5% від загально прибулих іноземців на територію Польщі, а центром Малопольського воєводства є місто Краків, частка якого становить 19,4%. Самі ці два міста є найбільш популярними серед іноземних туристів у Польщі. До лідерів також наближається Нижньосілезьке воєводство з центром у м. Вроцлав, частка іноземних туристів в якому становить близько 8%.

Рис. 1. Частка іноземних туристів у регіонах України (2017 р.)

Побудовано автором за даними [2-3].

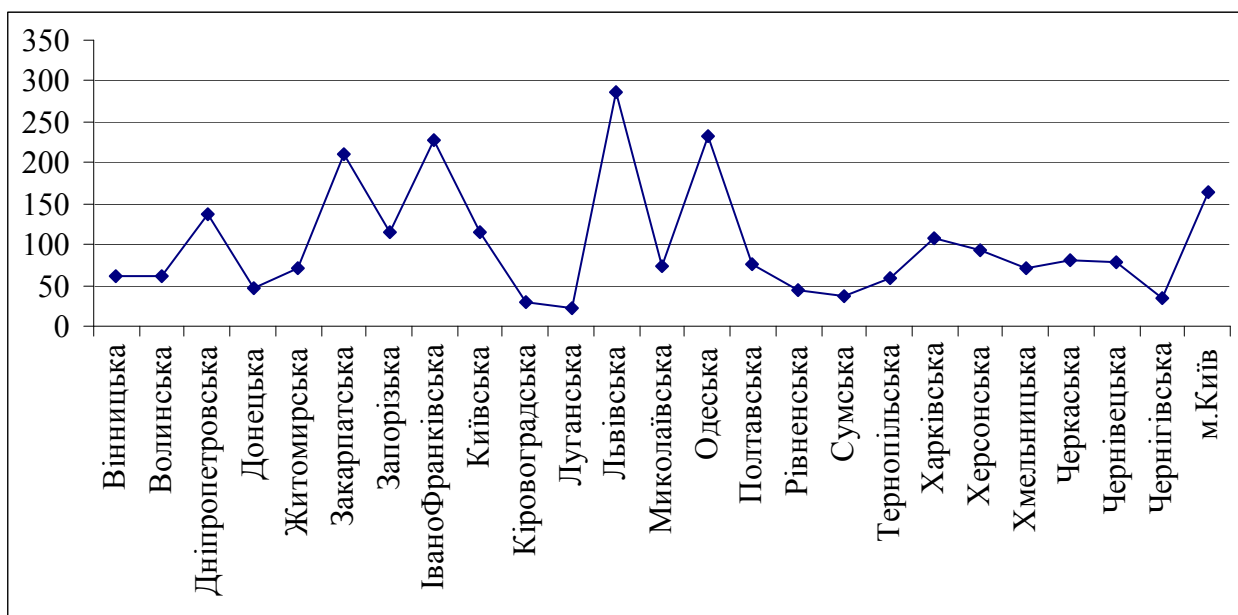

Рис. 2. Частка іноземних туристів у регіонах Польщі (2017 р.)

Побудовано автором за даними [4-5].

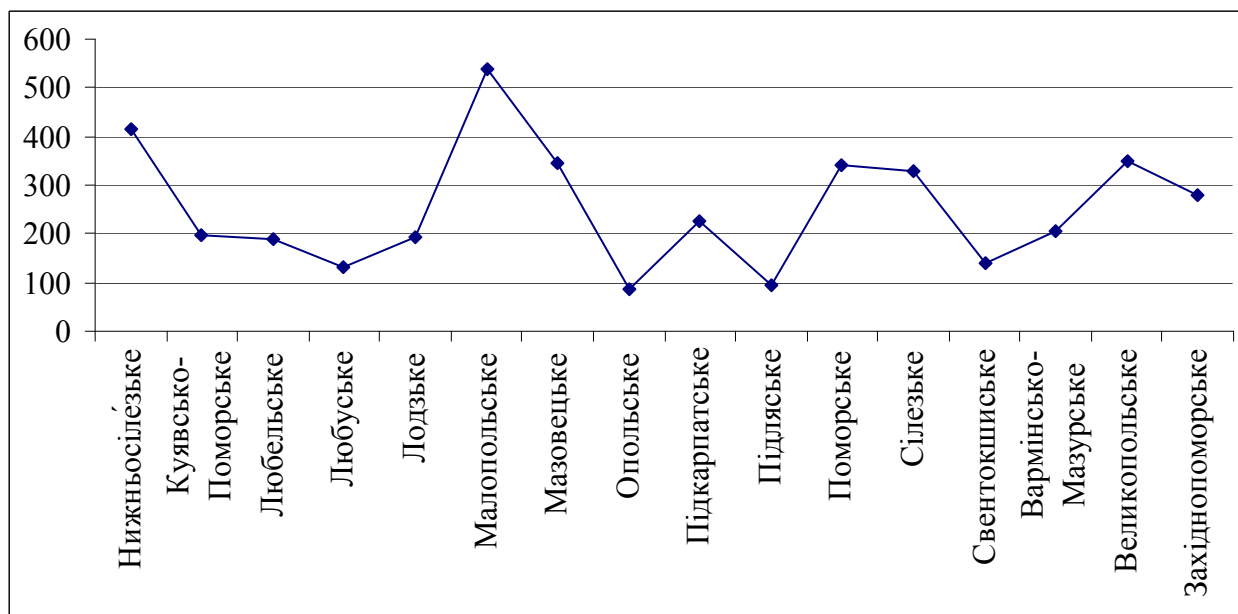
ТЕРИТОРІАЛЬНИЙ РОЗВИТОК ТА РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА

Досліджуючи процеси розвитку регіональних туристичних ринків України і Польщі, варто розглянути інфраструктуру розміщення туристів, зокрема готелі та готельні об'єкти (рис. 3, рис. 4).

Рис. 3. Регіональний розподіл готельної бази в Україні у 2017 р.

Побудовано автором за даними [6-7].

Рис. 4. Регіональний розподіл готельної бази у Польщі у 2017 р.

Побудовано автором за даними [4-5].

Ці структурні елементи туристичної сфери забезпечують послугами розміщення понад 75% усіх туристів в Україні, у тому числі 95% іноземних відвідувачів.

У 2017 р. в Україні налічувалось 2051 од. різноманітних засобів розміщення (готелів, мотелів, хостелів, кемпінгів, санаторіїв, будинків і таборів відпочинку), що на туристичному ринку прийняли 1 553 056 осіб.

У регіональному розрізі частка готельних закладів у структурі всіх засобів розміщення у 2017 р. складала приблизно 55,8%, що на 12% менше показника 2012 р. Так, найбільша їх кількість нараховується у

Львівській (287 од.), Одеській (232 од.), Івано-Франківській (227 од.) та Закарпатській (211 од.) областях. Найменше – у Луганській (23 од.), Кіровоградській (30 од.), Чернігівській (35 од.) і Сумській (37 од.) областях. З наведених даних випливає, що найбільше забезпеченими готельними засобами розміщення є регіони України, які наближені до кордону з країнами-членами ЄС.

У Польщі у 2017 р. різноманітних засобів розміщення нараховувалося 10 681 од., які прийняли 9 723 749 осіб. Варто зазначити, що по кількості основних засобів розміщення (4064 од.) Польща перевищує Україну в два рази.

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОГО ПЕРІОДУ УКРАЇНИ

Найбільш забезпеченими готельною базою є Нижньосілезьке (538 од.), Малопольське (416 од.), Великопольське (348 од.), Мазовецьке (345 од.) і Поморське (342 од.) воєводства. Варто зауважити, що саме в цих воєводствах знаходяться найбільші міста Польщі, а саме: м. Варшава, м. Краків, м. Вроцлав і м. Гданськ. Водночас найменша кількість готелів – в Опольському (87 од.), Підляському (94 од.) та Любуському (133 од.) воєводствах.

Висновки. Отже, порівнюючи забезпеченість туристичного ринку регіонів України і воєводств Польщі готельними закладами та іншими засобами розміщення, можна побачити різницю в розвитку інфраструктури ринку, її місткості та забезпеченості.

Одними з найголовніших факторів, які гальмують розвиток ринку туристичних послуг в Україні, є важкість ведення бізнесу взагалі та туристичного зокрема, а також недосконалість і застарілість інфраструктури, про що свідчить і порівняльний аналіз між Україною та Польщею. Ще однією проблемою розвитку туризму є відсутність необхідних інвестицій для розвитку туризму – як внутрішніх, так і зовнішніх.

Туристичний ринок України повільно збільшує свої показники і має динаміку до зростання. Тому сьогодні необхідні нові позитивні та радикальні зрушення, щоб вивести його на належний рівень.

Список використаних джерел

- 1 Регламент (EU) № 1169/2011 Європейського парламенту і ради від 25 жовтня 2011 року. *Milkiland: сайт.* URL: http://www.milkiland.nl/upload/pdf/laws/es/ES_1169-2011_ukr..pdf
- 2 Туристична діяльність в Україні у 2014 році: стат. зб. *Державна служба статистики України: сайт.* URL: http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/Arhiv_u/15/Arch_td_bl.htm
- 3 Туристична діяльність в Україні у 2017 році: стат. зб. *Державна служба статистики України: сайт.* URL: http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/publtur_u.htm
- 4 Turystyka w 2014 r. *Główny Urząd Statystyczny Statistics Poland: Website.* URL: <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/kultura-turystyka-sport/turystyka/turystyka-w-2014-r-,1,12.html>
- 5 Turystyka w 2017 r. *Główny Urząd Statystyczny Statistics Poland: Website.* URL: <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/kultura-turystyka-sport/turystyka/turystyka-w-2017-roku,1,15.html>
- 6 Колективні засоби розміщування в Україні у 2014 році: стат. зб. *Державна служба статистики*

України: сайт. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/Arhiv_u/15/Arch_kzr_bl.htm

7 Колективні засоби розміщування в Україні у 2017 році: стат. зб. *Державна служба статистики України: сайт.* URL: http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/publtur_u.htm

References

- 1 Rehlament (EU) № 1169/2011 Yevropeys'koho parlamentu i rady vid 25 zhovtnya 2011 roku [Regulation (EU) No1169 / 2011 of the European Parliament and of the Council of 25 October 2011] (2011). *Milkiland: Website.* Retrieved from http://www.milkiland.nl/upload/pdf/laws/es/ES_1169-2011_ukr..pdf [in Ukrainian].
- 2 Turystychna diyal'nist' v Ukrayini u 2014 rotsi [Tourist activity in Ukraine in 2014]: Statistical publication (2015). *State Statistics Service of Ukraine: Website.* Retrieved from http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/Arhiv_u/15/Arch_td_bl.htm [in Ukrainian].
- 3 Turystychna diyal'nist' v Ukrayini u 2017 rotsi [Tourist activity in Ukraine in 2017]: Statistical publication (2018). *State Statistics Service of Ukraine: Website.* Retrieved from http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/publtur_u.htm [in Ukrainian].
- 4 Turystyka w 2014 r. [Tourism in 2014] (2015). *Central Statistical Office in Poland: Website.* Retrieved from <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/kultura-turystyka-sport/turystyka/turystyka-w-2014-r-,1,12.html> [in Polish].
- 5 Turystyka w 2017 r. [Tourism in 2017] (2018). *Central Statistical Office in Poland: Website.* Retrieved from <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/kultura-turystyka-sport/turystyka/turystyka-w-2017-roku,1,15.html> [in Polish].
- 6 Kolektyvni zasoby rozmishchuvannya v Ukrayini u 2014 rotsi [Collective placement in Ukraine in 2014]: Statistical publication (2015). *State Statistics Service of Ukraine: Website.* Retrieved from http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/Arhiv_u/15/Arch_kzr_bl.htm [in Ukrainian].
- 7 Kolektyvni zasoby rozmishchuvannya v Ukrayini u 2017 rotsi [Collective placement in Ukraine in 2017]: Statistical publication (2018). *State Statistics Service of Ukraine: Website.* Retrieved from http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/publtur_u.htm [in Ukrainian].

Надійшло 10.12.2018 р.